

نقش داروساز نباید به داروسازی و دارورسانی محدود شود

written by پیمان صفردوست | ۱۴۰۲/۰۵/۰۴

دکتر زرگزاده در آستانه بیستمین همایش انجمن علمی داروسازان ایران در گفتگو با مجله غذا و دارو عنوان کرد: سرمایه‌های انسانی و علمی موجود در حوزه داروسازی زمانی می‌تواند به بار بنشیند و در پیشبرد وضعیت سلامت کشور موثر باشد که در مورد نقش آنها غفلت صورت نگیرد.

بیستمین همایش سالانه انجمن علمی داروسازان ایران امسال از یکم تا سوم شهریورماه در مرکز همایش‌های بین‌المللی هتل المپیک تهران برگزار می‌شود. محوریت همایش امسال این انجمن آینده‌پژوهی و آینده‌نگری در حوزه داروسازی است و شعار این همایش نیز بر همین مبنا در نظر گرفته شده است. اما انتخاب این رویکرد با چه معیارهایی صورت گرفته و چه دستاوردهایی از همایش بیستم مدنظر کمیته برگزاری خواهد بود؟ به این بهانه در این شماره مجله غذا و دارو گفت‌وگویی را با دکتر محمدرضا زرگزاده، دبیر اجرایی بیستمین همایش انجمن علمی داروسازان ایران و عضو هیات‌مدیره این انجمن انجام داده‌ایم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

با توجه به رویکردی که برای بیستمین همایش انجمن علمی داروسازان ایران در نظر گرفته شده، آیا به نظر شما جایگاه داروساز در نظام سلامت کشور به‌درستی تبیین شده است؟

در کشور ما وظایف داروساز به‌عنوان یک فرد متخصص معمولاً در چارچوب‌های داروسازی و دارورسانی محدود می‌شود و متأسفانه حتی در سطوح بالا نیز این جایگاه در همین حد مورد توجه قرار می‌گیرند. در صورتی‌که نقش‌آفرینی داروساز در نظام سلامت بسیار جدی و حیاتی‌تر از این موارد است. در حال حاضر می‌بینیم که رویکردهای جهانی در حوزه داروسازی بر همین مبناست و مسئولیت‌های داروسازان در دنیا از حوزه تولید و توزیع دارو فراتر رفته است. در حال حاضر داروسازان در داروخانه‌ها، مراکز درمانی و کلینیک‌ها و همین‌طور در حوزه صنایعی مانند مواد غذایی و مکمل‌ها در حال ارائه خدمات هستند و حتی خدمات اولیه سلامت را ارائه می‌کنند.

با توجه به شرایط و اقتضای اجتماعی داروسازان ما نیز باید نقشی فراتر از حوزه تولید و توزیع دارو داشته باشند. این تأکید و این «باید» از این جهت است که در غیر این صورت جایگاه دیگری برای ایفای این نقش‌ها در حوزه‌هایی مانند مکمل‌های غذایی، نوتراسوتیکال‌ها، داروهای، خدمات دارویی و خدمات درمانی کلینیکال وجود ندارد و آسیب این فقدان در نهایت متوجه نظام سلامت و کل جامعه خواهد بود.

آیا این دیدگاه اشتباه در نقش‌آفرینی داروسازان در داروخانه‌ها نیز وجود دارد؟

بله؛ حتی مسئولیت‌های داروساز در خود داروخانه‌ها نیز فراتر از آن چیزی است که امروز در کشور وجود دارد. در کشور ما کل حیطه داروسازی در داروخانه‌ها به موضوعی به نام «تعرفه» محدود شده که آن هم در این سال‌ها همواره با حرف و حدیث‌های فراوانی همراه بوده است. اتفاقی که در داروخانه‌ها می‌افتد و انتظاری که از داروسازان در داروخانه وجود دارد، انتظار سخیفی است. وظیفه یک داروساز پس از سال‌های طولانی تحصیل و تحقیق و صرف زمان و سرمایه، تنها این نیست که در داروخانه چند نسخه به بیماران تحویل دهد و در قبال آن مبلغی به‌عنوان تعرفه دریافت کند. امروز مسئولیت‌ها، وظایف و خدمات بسیار بالاتری برای داروسازان تعریف شده که در دنیا در حال اجراست و ما نیز اگر قصد داریم همپای کشورهای پیشرو در این حوزه گام برداریم، باید به شکل جدی به این موضوع پردازیم.

چرا چنین نقش متمایزی را برای داروسازی و داروسازان قائل هستید؟

رشته داروسازی از یک سو یک تخصص بین‌رشته‌ای محسوب می‌شود که با یک نگاه سلامت‌محور همراه است و تنها بخش نظام سلامت که با حیطه‌های خارج از نظام سلامت به شکل مستقیم در ارتباط است. همین موضوع نیز آن را از تمام رشته‌های دیگر متمایز و این تخصص را دارای نقشی انکارناپذیر در حوزه‌های مختلف می‌کند. کم‌توجهی به نقش سلامت‌محور داروسازی در صنایع مختلفی مانند صنایع بهداشتی و آرایشی، صنایع غذایی و صنعت مکمل می‌تواند موجب جداافتادگی این صنایع از موضوع سلامت و حرکت در مسیر صنعتی و اقتصادی شود. در واقع خروج داروسازی از بدنه صنایعی که به نوعی با سلامت مردم در ارتباط هستند، باعث بروز مشکلات جدی برای مردم خواهد شد.

پس چرا در این سال‌ها از سوی سیاست‌گذاران کمتر به این موضوع توجه شده است؟

من معتقدم در این سال‌ها عوارض عدم حضور داروسازان در برنامه‌ریزی‌های کلان کشور و عدم نقش‌آفرینی آنها در حوزه‌های مختلف در ارتباط با سلامت هنوز به‌درستی درک نشده و به همین دلیل نیز برای رفع این مشکلات اندیشیده نشده است. در صورتی‌که اگر آسیب‌ها و مشکلات در این حوزه‌ها به‌درستی احصا شود، می‌توان به اهمیت نقش متخصصان این رشته در حوزه‌های مختلف پی برد.

اولویت‌های مهم همایش امسال کدام موارد خواهد بود؟

ما در انجمن علمی داروسازان ایران با توجه به این نیاز در همایش امسال قصد داریم به این سمت حرکت کنیم و توجه سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران حوزه سلامت و دارو را بیشتر از گذشته به موضوع نقش داروساز در نظام سلامت جلب کنیم. زیرا سرمایه‌های انسانی و علمی موجود در این عرصه زمانی می‌تواند به بار بنشیند و در پیشبرد وضعیت سلامت کشور موثر باشد که در مورد نقش آنها غفلت صورت نگیرد. بنابراین اولین نکته آموزش و اطلاع‌رسانی درباره نقش داروسازان است. در عین حال اعتقاد ما بر این است که این آگاهی در سطح جامعه باید وجود داشته باشد زیرا وقتی آگاهی و انتظار درباره یک موضوع در جامعه ایجاد شود، یک درخواست اجتماعی به وجود می‌آید و سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران نمی‌توانند آن را نادیده بگیرند. این آگاهی و یادآوری باید برای خود داروسازان نیز وجود داشته باشد تا آنها را در داروخانه‌ها محدود نسازد و انگیزه و راهکارهایی برای استفاده از همه فضاهای موجود در این حوزه پیش پای آنها بگذارد.

آیا فکر می‌کنید این آگاه‌سازی و یادآوری مسیر بهتری را پیش پای داروسازی کشور قرار خواهد داد؟

قطعاً، تاریخچه داروسازی در ایران نشان می‌دهد که این رشته همواره با وجود همه مشکلات راه خود را پیدا کرده و در مسیر درست گام برداشته است. آنچه از داروسازان کشور سراغ داریم، یک نظام جنگنده است و به تلاش‌های خود همچنان ادامه می‌دهد تا بتواند سیاست‌گذاران این حوزه را برای برنامه‌ریزی‌های بر مبنای درست متقاعد کند. به همین دلیل نیز بوده که داروسازی در کشور ما همواره در مسیر پیشرفت بوده و ما

نیز به نوبه خود تلاش می‌کنیم که این حرکت و پویایی به شکل مطلوب و مناسب انجام شود.

بیستمین همایش انجمن علمی داروسازان ایران با حداکثر امتیاز بازآموزی برای گروه‌های هدف دکترای داروسازی، کارشناسی و کارشناسی ارشد داروسازی از تاریخ اول تا سوم شهریورماه 1402 در مرکز همایش‌های بین‌المللی هتل المپیک تهران برگزار خواهد شد. ضمن اینکه بخش نمایشگاهی بیستمین همایش انجمن علمی داروسازان ایران همانند دوره‌های گذشته همزمان با این رویداد به ارائه آخرین دستاوردها و محصولات صنایع دارویی کشور به بازدیدکنندگان خواهد پرداخت. //

گفت‌وگو: پیمان صفردوست